

KEHF SÛRE-İ ŞERİF'İ

(18. Sûre)

(Mekke döneminde inmiştir. 110 âyettir.)

Bismillâhirrahmânirrahîm.

- 1.** Hamd O Allah'a mahsustur ki, kuluna Kitab'ı indirdi ve onda herhangi bir eğrilik koymadı.
- 2.** O dosdoğru bir kitaptır. Kendi katından şiddetli bir baskını haber vermek ve sâlih ameller yapan müminlere, onlar için güzel bir mükâfat olduğunu (cennete gireceklerini) müjdelemek için.
- 3.** Orada ebedî kalacaklardır.
- 4.** Ve "Allah çocuk edindi." diyenleri uyarmak için.
- 5.** Bu hususta ne onların ne de atalarının bir bilgisi vardır. Ağızlarından ne büyük söz çıkıyor! Onlar yalnız ve yalnız yalan söylerler.
- 6.** Demek bu söze inanmazlarsa arkalarından üzülererek neredeyse kendini tüketeceksin Resulüm!
- 7.** İnsanlardan hangisinin daha güzel amel işlediğini imtihan etmek için yeryüzünde olan şeylere bir ziynet verdik.
- 8.** Biz onun üzerindeki her şeyi elbette kupkuru bir toprak haline getireceğiz.
- 9.** Resulüm! Yoksa sen Ashab-ı Kehf'i ve Rakîm'i, bizim şaşılacak âyet (mucize) lerimizden mi sandın?
- 10.** Hani o gençler mağaraya sığınmışlar ve: "Ey Rabbimiz! Bize kendi katından rahmet ver ve işimizde doğruyu göster, bizi başarılı kıl." demişlerdi.
- 11.** Bunun üzerine biz de mağarada nice yıllar onların kulaklarına perde koyduk.
- 12.** Sonra onları uyandırdık ki, iki taraftan hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap edeceğini belirtelim.
- 13.** Biz sana onların başından geçenleri gerçek olarak anlatıyoruz. Onlar Rablerine inanmış gençlerdi, biz de onların hidayetlerini artırdık.
- 14.** Kalplerini kuvvetlendirdik. Ayağa kalkarak dediler ki: "Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir. Biz O'ndan başkasını ilâh olarak çağırmayız. Yoksa andolsun ki gerçek dışı söz söylemiş oluruz."
- 15.** "Şu bizim kavmimiz O'nu bırakıp başka ilâhlar edindiler. Onların ilâh olduğuna dâir apaçık bir delil getirmeleri gerekmez mi? Allah hakkında yalan uydurandan daha zâlim kim olabilir?"

16. Onlara: "Madem ki siz onlardan ve Allah'tan başka taptıkları şeylerden ayrıldınız, o halde mağaraya sığının ki, Rabbiniz size rahmetinden genişlik versin ve işinizde size bir kolaylık hazırlasın." denildi.

17. Güneşi görürsün ki, doğduğu zaman mağaralarının sağına meyleder, batınca da onların sol tarafını kesip geçer. Onlar mağaranın genişçe bir yerinde idiler. Bu, Allah'ın âyetlerindedir. Allah kime hidayet ederse, o kimse hak yoldadır. Kimi de sapıklığında bırakırsa, artık ona doğru yolu gösterecek bir dost bir mürşid bulamazsın.

18. Sen onları uyanık sanırsın, halbuki onlar uykudadırlar. Biz onları sağa ve sola çevirirdik. Köpekleri de mağaranın giriş yerinde iki kolunu uzatıp yatmaktaydı. Onları bir görseydin, mutlaka dönüp giderdin ve için korkuyla dolardı.

19. İşte böyle! Kendi aralarında birbirlerine sorsunlar diye onları uyandırıp kaldırdık. İçlerinden biri: "Ne kadar kaldınız?" diye sordu. "Bir gün, yahut günün bir parçası kadar!" dediler. "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir. Şimdi siz birinizi şu gümüş para ile şehre gönderin de baksın, hangi yiyecek daha temiz ise, ondan size yiyecek getirsin. Fakat çok dikkatli davranın ve sakın sizi kimseye sezdirmesin." dediler.

20. "Çünkü onlar, eğer farkına varırlarsa sizi taşla öldürürler veya kendi dinlerine döndürürler. Böyle bir durumda aslâ kurtuluşa eremezsiniz."

21. Böylece onlardan haberdar ettik ki, Allah'ın vadinin gerçek olduğunu, kıyametin geleceğinde hiç şüphe bulunmadığını bilsinler. Nitekim halk o sırada onların (Ashab-ı Kehf'in) durumları ile ilgili olarak kendi aralarında tartışıyorlardı. "Onların üzerine bir bina yapın!" dediler. Rableri onları daha iyi bilir. Onların işine vâkıf olanlar ise: "Biz bunların üzerine mutlaka bir mescid yapacağız!" dediler.

22. "Onlar üçtür, dördüncüleri köpekleridir." diyecekler. "Beştir, altıncıları köpekleridir." diyecekler. Bunlar gaybı taşlamaktır. "Yedidir, sekizincisi köpekleridir." diyecekler. De ki: "Rabbim onların sayısını daha iyi bilir. Onlar hakkında bilgisi olan çok azdır." Onun için, onlar hakkında ortaya konulandan fazlası ile bir münâkaşa yapma ve onlar hakkında kimseye bir şey sorma.

23. Hiçbir şey için: "Ben bunu yarın yapacağım." deme.

24. Allah'ın dilemesine bağlamadıkça (inşaallah demedikçe). Bunu unuttuğun zaman Rabbin an ve: "Umarım ki Rabbim beni doğruya, bundan daha yakına erdirtir." de.

25. Onlar, mağaralarında üçyüz yıl kaldılar. Dokuz yıl da ilâve ettiler.

26. De ki: "Onların ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir. Göklerin ve yerin gaybı O'nundur. O ne güzel görür ve ne güzel işitir! Onların O'ndan başka dostu yoktur. O, kendi hükmüne hiç kimseyi ortak yapmaz."

27. Rabbinin Kitab'ından sana vahyedileni oku! O'nun sözlerini değiştirebilecek kimse yoktur. O'ndan başka bir sığınılacak da bulamazsın.

28. Sırf O'nun cemâlini dileyerek sabah akşam Rablerine yalvaranlarla birlikte bulun ve sabret. Dünya hayatının güzelliğini arzu edip de gözlerini onlardan ayırma. Bizi anmasını kendisine unuttuğumuz, hevâ ve hevesine uymuş, haddi aşmış kimselere boyun eğme.

29. De ki: "Gerçek Rabbinizdir. Artık dileyen inansın, dileyen inkâr etsin. Biz zâlimler için öyle bir ateş hazırlamışızdır ki, onun kalın duvarları kendilerini çepeçevre kuşatmıştır.

Susuzluktan yardım istediklerinde, erimiş mâden gibi yüzleri kavuran bir su ile yardım edilir. O ne kötü bir içecek ve cehennem ne kötü bir duraktır!”

30. İman edip de sâlih amel işleyenlere gelince, biz elbette güzel amel işleyenlerin mükâfatını boşa çıkarmayız.

31. Onlar o kimselerdir ki, onlara altlarından ırmaklar akan Adn cennetleri verilmiştir. Orada altın bilezikler takınırlar. İnce dibâdan, kalın dibâdan yeşil elbiseler giyerek koltuklar üzerine yaslanırlar. O ne güzel sevap ve ne güzel duraktır!

32. Onlara şu iki adamı misal olarak anlat. Bunlardan birine iki üzüm bağı vermiş, her ikisinin de etrafını hurmalarla donatmış, aralarında da ekinler bitirmiştik.

33. İki bağın ikisi de yemişlerini vermiş, hiçbir şeyi eksik bırakmamıştı. İkisinin arasından bir de ırmak akıtmıştı.

34. Bu adamın başka geliri de vardı. Bu yüzden arkadaşıyla konuşurken: “Ben malca senden daha zenginim, insan sayısı bakımından da senden daha güçlü ve itibarlıyım.” dedi.

35. Kendisine böylece yazık ederek bahçesine girdi. Şöyle dedi: “Bunun hiçbir zaman yok olacağını sanmam!”

36. “Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Şayet Rabbime döndürülürsem, hiç şüphem yok ki, orada bundan daha hayırlı bir âkibet bulurum.”

37. Kendisiyle konuşan arkadaşı ona dedi ki: “Seni topraktan, sonra nutfeden yaratıp, sonunda da seni bir insan şekline getiren Rabbini inkâr mı ediyorsun?”

38. “İşte O Allah, benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmam.”

39. “Bağına girdiğin zaman: ‘Mâşâallah! (Allah dilemiş de olmuş!) Kuvvet yalnız Allah’ındır.’ demen gerekmez miydi? Gerçi sen beni malca ve evlâtça kendinden güçsüz görüyorsun.”

40. “Rabbim bana senin bağından daha iyisini verebilir ve seninkinin üzerine ise gökten yıldırımlar gönderir de bağın kupkuru bir toprak haline gelir.”

41. “Yahut suyu çekilir de artık onu arayıp bulamazsın.”

42. Derken o kâfirin bütün serveti kuşatılıp yok edildi. Bunun üzerine, bağı uğruna yaptığı masraf karşısında ellerini oğuşturmaya başladı. Bağın çardakları yere çökmüştü. “Ah! Keşke ben Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmamış olsaydım!” diyordu.

43. Allah’tan başka, kendisine yardım edecek bir topluluğu da yoktu. Kendi kendine yardım edecek güçte de değildi.

44. İşte bu durumda yardım ve dostluk, hak olan Allah’a mahsustur. O’nun vereceği sevap da daha hayırlıdır, âkibet de daha hayırlıdır.

45. Onlara dünya hayatının tıpkı şöyle olduğunu anlat: O, gökten indirdiğimiz suya benzer ki, o su sayesinde yeryüzünün bitkileri birbirine karışır, arkasından da rüzgarın savurduğu çöp kırıntısı haline döner. Allah her şeyin üstünde bir kudrete sahip olandır.

46. Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Bâki kalacak olan sâlih ameller ise, Rabbinin katında hem sevapça daha hayırlıdır, hem de ümit etmeye daha lâyıktır.

47. O gün dağları yürütürüz, yeryüzünün ise çırılçıplak olduğunu görürsün. Hiçbirini bırakmaksızın onları mahşerde bir araya toplarız.

48. Hepsi saf saf Rabbinin huzuruna arz edilirler. "Andolsun ki sizi ilk defasında yarattığımız şekilde bize geldiniz. Halbuki siz, vâdedilenlerin gerçekleşeceği bir zaman tayin etmediğimizi sanmıştınız."

49. Amel defterleri ortaya konulduğunda, suçluların onda yazılı olanlardan korkmuş olduklarını görürsün. "Vah bize, eyvah bize! Bu deftere ne olmuş, ne küçük bırakmış ne büyük, hiçbir şey bırakmamış, hepsini zaptetmiş." derler. Bütün yaptıklarını hazır bulurlar. Rabbin hiç kimseye zulmetmez.

50. Hani biz meleklere: "Âdem'e secde edin!" demiştik. İblis hariç olmak üzere hepsi secde ettiler. İblis cinlendendi, Rabbinin emrinden dışarı çıktı. Şimdi siz beni bırakıp da onu ve onun soyunu dost mu ediniyorsunuz? Halbuki onlar sizin düşmanınızdır. Zâlimler için bu ne kötü bir değişmedir!

51. "Ben onları ne göklerin ve yerin yaratılışına, ne de kendilerinin yaratılışına şâhit tuttum. Ben yoldan çıkarılanları yardımcı edinmiş değilim."

52. O gün Allah: "Benim ortaklarım olduklarını iddiâ ettiklerinizi çağırın!" buyurur. Onlar da çağıracaklar amma, kendilerine hiç cevap veremeyecekler. Biz onların aralarına bir uçurum koyacağız.

53. Günahkârlar ateşi görürler, içine düşeceklerini iyice anlarlar, fakat ondan savuşacak bir yer bulamazlar.

54. Andolsun ki biz bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali tekrar tekrar açıkladık. Fakat insanlar ne de çok cidalcı (tartışmacı) oluyor!

55. Kendilerine hidayet geldiğinde, insanları iman etmekten ve Rablerinden mağfiret dilemekten alıkoyan şey; daha öncekilerin sünnetini (onların başına gelenlerin kendi başlarına da gelmesini), yahut azabın göz göre göre kendilerine gelmesini beklemeleridir.

56. Biz peygamberleri ancak müjdeciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. Kâfir olanlar ise; hakkı, bâtıla dayanarak ortadan kaldırmak için mücadele verirler. Onlar âyetlerimi ve uyarıldıkları şeyleri alaya alırlar.

57. Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılarak öğüt verilip de ondan yüz çevirenden ve kendi elleriyle yaptığını unutandan daha zâlim kim olabilir? Biz onu (Kur'an'ı) anlamasınlar diye, onların kalplerinin üzerine perdeler, kulaklarına da ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırırsan da onlar aslâ hidayete gelmezler.

58. Senin Rabbin çok bağışlayıcıdır, merhamet sahibidir. Eğer onları, yaptıkları yüzünden hemen yakalayıp cezalandırırsaydı, onlara çabucak azap ederdi. Fakat kendilerine verilmiş belli bir süre vardır. Artık ondan kaçıp aslâ bir sığınak bulamazlar.

59. Zulmettiklerinden ötürü işte yok ettiğimiz şehirler! Onları helâk etmek için belli bir süre tayin etmiştik.

- 60.** Hani bir zaman Musa, genç arkadaşına: "Ben iki denizin birleştiği yere varıncaya kadar durup dinlenmeden gideceğim, yahut (maksadıma erişmek için) uzun yıllar geçireceğim." demişti.
- 61.** Her ikisi böylece iki denizin birleştiği yere varınca, balıklarını unuttular. Balık ise denizde bir deliğe doğru yol tutup gitmişti.
- 62.** Orayı geçtiklerinde Musa genç arkadaşına: "Aziğımızı getir, bu yolculuğumuzda gerçekten yorgun ve bitkin düştük." dedi.
- 63.** Genç arkadaşı: "Gördün mü? Kayaya sığındığımız sırada balığı unutmuşum. Onu hatırlamamı bana şeytandan başkası unutturmadi. Balık ise denizde şaşılacak şekilde yolunu tutup gitmiş!" dedi.
- 64.** Musa: "İşte aradığımız o idi." dedi. İzlerinin üzerine hemen geri döndüler.
- 65.** Derken kendisine nezdimizden bir rahmet verdiğimiz, tarafımızdan has bir ilim öğrettiğimiz bir kulumuzu (Hızır'ı) buldular.
- 66.** Musa ona: "Sana doğru yol olarak öğretilen ilimden bana da tâlim etmen için sana tâbi olayım mı?" dedi.
- 67.** O da dedi ki: "Doğrusu sen benimle beraber bulunmaya sabredemezsin!"
- 68.** "Hakikatini kavrayamadığın bir bilgiye nasıl sabredebilirsin?"
- 69.** Musa: "İnşaallah beni sabırlı bulursun. Emrine karşı gelmem." dedi.
- 70.** O kul dedi ki: "O halde eğer bana tâbi olacaksan, ben sana anlatmadıkça, herhangi bir şey hakkında bana soru sorma!"
- 71.** Bunun üzerine kalkıp yola koyuldular. Nihayet bir gemiye bindiler. (Hızır) gemiyi deliverdi. Musa dedi ki: "İçindekileri boğmak için mi gemiyi deldin? Doğrusu çok kötü bir iş yaptın!"
- 72.** (Hızır): "Ben sana 'Benimle beraber olmaya sabredemezsin!' demedim mi?" dedi.
- 73.** Musa: "Unuttuğum şeyden dolayı beni kınama, bu işimde bana güçlük çıkarma!" dedi.
- 74.** Yine yürüyüp gittiler. Nihayet bir erkek çocuğuna rastladılar. (Hızır) hemen onu öldürdü. Musa: "Mâsum bir canı, bir cana karşılık olmaksızın mı öldürdün? Doğrusu çok kötü bir iş yaptın!" dedi.
- 75.** (Hızır): "Ben sana 'Benimle beraber olmaya sabredemezsin!' demedim mi?" dedi.
- 76.** Musa da ona: "Eğer bundan sonra bir daha sana bir şey sorarsam, benimle arkadaşlık etme! O zaman benim tarafımdan mazur sayılırsın." dedi.
- 77.** Yine yürüyüp gittiler ve nihayet bir memleket halkına varıp, onlardan yiyecek istediler. Halk kendilerini misafir etmekten kaçındılar. Derken, orada yıkılmak üzere olan bir duvarla karşılaştılar. (Hızır) onu doğrultuverdi. Bunun üzerine Musa: "İsteseydin, elbette buna karşılık bir ücret alırdın." dedi.

78. (Hızır) dedi ki: "İşte bu, benimle senin aramızın ayrılmasıdır. Şimdi sana dayanamadığın işlerin içyüzünü haber vereyim."

79. "Gemi, denizde çalışan bir kaç yoksula âit idi. Ben onu (tamire muhtaç) ayıplı göstermek istedim. Çünkü gideceği yerde her güzel gemiyi zorla alan bir kral vardı."

80. "Çocuğa gelince, onun ana ve babası mümin insanlardı. Çocuğun onları azdirmasından ve inkâra sürüklemesinden korkmuştuk."

81. "İstedik ki Rableri onlara o çocuktan daha temiz ve daha çok merhametli bir evlât versin."

82. "Duvar ise, şehirde iki yetim oğlana âitti. Duvarın altında bu oğlanlar için saklı bir hazine vardı. Babaları da sâlih bir kimse idi. Rabbin diledi ki onlar erginlik çağına ulaşsınlar ve Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini çıkarsınlar. Ben bunları kendiliğimden yapmadım. İşte dayanamadığın işlerin içyüzü budur."

83. Resulüm! Sana Zülkarneyn'den soruyorlar. De ki: "Size ondan bir hatıra anlatacağım."

84. Gerçekten biz onu yeryüzünde iktidar ve kudret sahibi kıldık ve her şeyden ona bir sebep verdik, ona her şeyin yolunu öğrettik.

85. O da bir yol tutup gitti.

86. Nihayet güneşin battığı yere ulaşınca, onu kara balçıklı bir göze batır (görünümünde) buldu. Orada bir kavme rastladı. Bunun üzerine ona: "Ey Zülkarneyn! Onlara azap da edebilirsin, iyi muamelede de bulunabilirsin!" dedik.

87. O da dedi ki: "Her kim ki zulmederse onu cezalandıracağız, sonra o Rabbine döndürülür. O da ona görülmedik bir azap ile azap eder."

88. "Fakat her kim de iman edip sâlih amellerde bulunursa, ona da mükâfat olarak en güzel bir karşılık vardır. Ona emrimizden kolayını da söyleyeceğiz."

89. Sonra yine bir yol tutup gitti.

90. Nihayet güneşin doğduğu yere ulaşınca onu öyle bir kavim üzerine doğuyor buldu ki, onlara güneşin önünde bir siper yapmamıştık.

91. İşte böylece onunla ilgili baştan başa her şeyden haberdar idik.

92. Sonra yine bir yol tutup gitti.

93. En sonunda iki dağın arasına ulaştığında, onların önünde öyle bir kavme rastladı ki, hemen hemen hiçbir sözü anlamıyorlardı.

94. Dediler ki: "Ey Zülkarneyn! Doğrusu Ye'cüc ve Me'cüc bu memlekette bozgunculuk yapıp duruyorlar. Bizimle onların arasında bir sed yapman için sana biz bir vergi verelim mi?"

95. Dedi ki: "Rabbimin beni içinde bulundurduğu kuvvet ve makam (sizin vereceğinizden) daha hayırlıdır. Siz bana kuvvetle yardım edin de sizinle onlar arasına aşılmaz sağlam bir sed yapayım."

96. "Bana demir kütleleri getirin!" Nihayet bunlar iki dağın arasını doldurup aynı seviyeye gelince: "Körükleyin!" dedi. Sonunda o demirleri kor haline getirdiğinde: "Getirin şimdi bana, üzerine erimiş bakır dökeyim!" dedi.

97. Artık onu ne aşabildiler, ne de delip geçebildiler.

98. Zülkarneyn: "Bu Rabbimden bir rahmettir. Rabbimin belirlediği vakit gelince, onu yerle bir eder, Rabbimin verdiği söz şüphesiz ki gerçektir." dedi.

99. Biz o gün onları bırakırız da dalgalar halinde birbirine girerler. Sur'a da üfürülmüş, böylece biz onların hepsini bütünüyle bir araya getirmişizdir.

100. Cehennemi o gün kâfirlere öyle bir gösteririz ki!

101. Onlar ki gözleri bizim öğüdümüze karşı kapalı idi ve öfkelerinden onu dinlemeye tahammül edemezlerdi.

102. Kâfirler beni bırakıp da kullarımı dost edineceklerini mi sandılar? Şüphesiz ki biz cehennemi kâfirlere bir konak olarak hazırladık.

103. Resulüm! De ki: "Size amelce en çok ziyana uğrayanı bildireyim mi?"

104. "Onlar ki dünya hayatında çalışmaları boşa gitmiştir. Oysa onlar iyi yaptıklarını sanıyorlardı."

105. İşte onlar Rabbinin âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenlerdir. Bu yüzden amelleri boşa gitmiştir. Kıyamet günü biz onlar için terazi kurmayız. (Onlara hiç değer vermeyiz).

106. İşte onların cezası cehennemdir. Çünkü kâfir olmuşlar, âyetlerimi ve peygamberlerimi alaya almışlardır.

107. İman edip sâlih ameller işleyenlere gelince, onlar için konak olarak Firdevs cennetleri vardır.

108. Orada ebedî kalacaklardır, oradan ayrılıp başka bir yere gitmek istemezler.

109. De ki: "Rabbimin sözleri için denizler mürekkep olsa ve bir o kadar da ilâve getirsek dahi Rabbimin sözleri bitmeden önce denizler tükenir."

110. Resulüm! De ki: "Ben de sizin gibi bir beşerim. Ancak bana ilâhınızın bir tek ilâh olduğu vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı arzu ediyorsa sâlih bir amel işlesin ve Rabbine kullukta hiç ortak koşmasın."

Sûre 19

